

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Diaarinumero 16/010/2019

Kokkolan kaupungin lyhennelmä lausunnosta hallituksen esitysluonnoksesta varhaiskasvatustilain (540 / 2018) muuttamisesta ("toteutetaan täysipäiväinen kokoaikainen subjektiivinen varhaiskasvatustilain")

Lakiehdotuksessa käytännössä vanhemmat/hoitajat tulevat päättämään lapsen varhaiskasvatustilain tarpeesta. Onko lakiehdotuksessa kyse lapsen vai vanhemman/hoitajan oikeudesta varhaiskasvatustilain. Palataanko vanhaan päivähoitolakiin, joka alun perin tehtiin vanhempia/hoitajia varten jolloin mahdollistettiin heidän työssäkäynti tai opiskelu. Varhaiskasvatustilain ei ole enää sosiaalipalvelua vaan kasvatusta, opetusta ja hoitoa, jolla on selvät varhaiskasvatustilain ja varhaiskasvatustilain suunnitelman perusteiden tavoitteet.

Kuntien pitää järjestää esiopetusta 700 tuntia lukuvuodessa eli noin 4 tuntia päivässä. Perusopetuksen ensimmäisellä luokalla oppilailla on 20 tuntia viikossa opetusta. Voisiko varhaiskasvatustilain lapsilla olla oikeus 20 viikossa järjestettävään varhaiskasvatustilain. Nykyisen voimassaolevan lain mukaan taataan myös laajempi oikeus varhaiskasvatustilain kaikille niille lapsille ja perheille, jotka sitä tarvitsevat.

Kokkolassa on toteutettu varhaiskasvatustilain mukaista rajausta. Lakiehdotuksen kustannusvaikutus Kokkolan osalta tulee olemaan huomattava, koska muutos Kokkolassa koskettaa 150 -200 lasta, vaihdellen kuukausittain ja perheiden erilaisten tilanteiden johdosta. Peruspalvelujen valtionosuuden korotus kohdistuu kaikkiin kuntiin laskennallisten kustannusten suhteessa, joka tarkoittaa sitä, että Kokkola ei tulisi saamaan lain säädännön muutoksesta korvauksia kokonaisuudessaan.

Lakiehdotuksen haasteena Kokkolan näkemyksen mukaan tulee olemaan vanhemman tai muun hoitajan määrittelemä varhaiskasvatustilain tarve. Lakimuutoksen tarkoituksena on ilmeisesti palauttaa varhaiskasvatustilain tilanteeseen, jollainen se oli ennen rajausta. Nyt kuitenkin lakiin lisättäisiin maininta hoitajien oikeudesta varhaiskasvatustilain tarpeen määrittelemiseksi. Lain perustelujen mukaan tarpeen määrittely tarkoittaisi pääsääntöisesti päiväkotien "normaaliaikaa", Nyt ehdotettu kirjaus, jossa säädetään vanhempien oikeudesta määrittää lapsen varhaiskasvatustilain tarve jättää epäselväksi mitä sillä tarkalleen ottaen tarkoitetaan.

Lakiehdotus luo vanhemmille/hoitajille erittäin vahvan aseman suhteessa kuntaa tai varhaiskasvatustilain henkilöstöön.

Kaupunkimme vaikean taloudellisen tilanteen ja kasvaneen velkamäärän takia on tärkeää, että valtio korvaa 100% kunnille aiheutuvat kustannukset, jotka tästä subjektiivisen oikeuden muutoksesta aiheutuvat, myös mahdolliset investointikustannukset. Kokkolan kaupungissa tiedetään, että kustannusvaikutuksia on varmasti vaikea arvioida, koska kunnat ovat erilaisissa tilanteissa varhaiskasvatustilain palvelujen tarpeen suhteen.

Kokkolan kaupunki haluaa vielä painottaa, että varhaiskasvatustilain lainsäädännön muuttamisessa tulee ottaa huomioon säädösten voimaantulo aikaisempaa paremmin. Viime vuosina uudet muutokset ovat seuranneet toisiaan liian lyhyinä voimaantuloaikoina. Varsinkin vuoden 2017 alusta voimaan tulleet palvelumaksujen muutokset tuottivat valtavasti lisätyötä lyhyen voimaantuloajan takia. Nytkin harkittu voimaantuloaika on todella lähellä 1.8.2020. Jos lakimuutokset aiheuttavat kasvavissa kunnissa tarvetta uusien varhaiskasvatustilain rakentamiseen, niin voimaantulon ajankohta on liian aikaisin.

Kokkolassa 21.08.2019

Peter Johnson
sivistysjohtaja

Kai Kytölaakso
varhaiskasvatustilainjohtaja